

СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС ТА СОЦІАЛЬНА РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ

Підготувала: Діхтярь Анастасія
Ф-318

Соціальний статус

З'ясування місця і ролі особистості в соціальній системі можливе через розкриття поняття «соціальний статус».

Соціальний статус особистості — це її позиція в соціальній системі, пов'язана з належністю до певної соціальної групи чи спільноти, сукупність її соціальних ролей та якість і ступінь їх виконання.

Соціальний статус

Він охоплює узагальнюючу характеристику становища індивіда в суспільстві: професію, кваліфікацію, освіту, характер виконуваної праці, посаду, матеріальне становище, наявність влади, партійну і профспілкову належність, ділові відносини, належність до демографічних або етнічних груп (національність, релігійність, вік, сімейне становище, родинні зв'язки). Усе це Р. Мертон називає «статусним набором».

Соціальний статус

Соціальні статуси поділяються на привласнені, або одержані незалежно від суб'єкта, найчастіше від народження (раса, стать, вік, національність) і досягнуті, або надбані власними зусиллями індивіда (сімейне становище, професійно-кваліфікаційний рівень тощо). Серед статусів вирізняють інтегральний та допоміжні. Іноді їх взаємодія може спричиняти внутріособистісні конфлікти.

Соціальна роль

Соціальна роль — типова поведінка людини, пов'язана з її соціальним статусом, яка не викликає негативної реакції соціального середовища. Людина в суспільному житті, як правило, виконує кілька соціальних ролей, які утворюють, за термінологією Р. Мертона, «рольовий набір». Соціальні ролі можуть закріплюватися формально (через посередництво закону чи іншого правового акту) або мати неформальний характер (моральні норми поведінки в певному суспільстві).

Соціальна роль

Одна з перших спроб систематизації соціальних ролей належить Парсонсу, на думку якого їх характеризують:

- емоційність (одна роль вимагає емоційної стриманості, інша — цілковитої розкнутості);
- спосіб одержання (одні ролі притаманні особистості органічно, інші виборюються нею);
- масштабність (сформульовані й суворо обмежені або нечіткі й розмиті);
- ступінь формалізації (дія за жорстко встановленими правилами і приписами або довільна дія);
- характер і скерованість мотивів (орієнтовані на особисте або загальне благо).

